

แนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน
กรณีศึกษา กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 บ้านคลองทรายใน ตำบลยุโป
อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

Guidelines for the Application of Information Technology in Financial
Institution: A case study of Ban Khlong Sai Saving Group 972, Baan Khlong
Sai Nai, Yupo Subdistrict, Mueang District, Yala province

อิสมาแอล มะสามแม* สุภามาต เพชรรัตน์¹
Isamail Masamae^{1*}, Supamach Petchrat¹

(Received: October 10, 2022; Revised: November 24, 2022; Accepted: December 13, 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 บ้านคลองทรายใน ตำบลยุโป อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 2) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้ในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 ทั้งนี้ งานวิจัยดำเนินการร่วมกับสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขายะลา โดยการดำเนินการวิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน จำนวน 16 คน และสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน จำนวน 100 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหาเขียนบรรยายเชิงพรรณนาในส่วนของงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า 1) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการเงินชุมชน ได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ ได้แก่ โปรแกรมบัญชีสถาบันการเงินชุมชนของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สนับสนุนในการจัดการข้อมูล แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อ

¹วิทยาลัยชุมชนยะลา

¹Yala Community College

*Corresponding author. E-mail: Isamail@ycc.ac.th

การใช้งาน ประกอบกับบุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้และทักษะในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมถึงพฤติกรรมความเคยชินในการใช้ระบบการทำงานด้วยมือมากกว่าการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน 2) แนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชนโดยสรุปคือ 1) ควรเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์เพื่อให้จำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน 2) ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ด้วยเว็บไซต์ เพื่อใช้ในการแจ้งข่าวสารและกิจกรรมให้กับสมาชิกสถาบันการเงิน และ 3) ควรส่งเสริมให้คณะกรรมการมีความรู้ ความเข้าใจ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่บุคลากรจนมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงาน

คำสำคัญ: สถาบันการเงินชุมชน เทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972

Abstract

This research aims 1) to study the process of using technology in the community financial institution of the Ban Khlong Sai Saving Group and 2) to study the ways to develop information technology to use in the community financial institution. This is a mixed-method study which the samples included 16 financial institution committee and 100 members of community financial institution, selected by purposive sampling. The research instrument included a questionnaire and an interview form. The quantitative data were analyzed by statistics; frequency, mean, and standard deviation while the qualitative data were analyzed by content analysis. The results of this study showed that 1) the information technology was used in the community financial institution, for example, the account system. It was found that computers and its supporting devices were not enough for personnel, and some personnel were lack of knowledge and skills on computer program. They were familiar with manual system which could lead to mistakes 2) The ways to apply the information technology in work indicated three suggestions as follows: First, the numbers of computers should be arranged sufficiently for personnel. Second, the channels of communication with members of financial institution should be diverse and third, the personnel should be trained on knowledge and skills about information technology.

Keywords: Community financial institution, Information technology, Institution of saving group of Ban Khlong Sai 972

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information technology) เข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน รวมถึงองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน ที่เป็นระดับฐานรากของประเทศอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่คนในสังคมต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา เพื่อนำพาประเทศให้ก้าวทันกระแสการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการพัฒนาคนให้มีความรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นวิธีหนึ่งที่สำคัญที่จะสร้างหรือพัฒนาคุณลักษณะการรู้เท่าทันให้เกิดขึ้นกับผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการตัดสินใจได้ (ชัชวาล วงษ์ประเสริฐ, 2548) รวมถึงการสร้างและพัฒนากลไกในระดับพื้นที่ให้เข้มแข็ง เชื่อมโยงกับส่วนกลาง เช่น พัฒนากลไกการสร้างความรู้ให้กระจายไปในระดับพื้นที่ต่าง ๆ เชื่อมโยงไปถึงชุมชน เพื่อเป็นแพลตฟอร์มให้คนไทยที่อยู่ทั่วประเทศได้ใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานที่รัฐจัดให้ ขจัดปัญหาเรื่องความห่างไกลในการเข้าถึง (กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา, 2559) ดังนั้นหากองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนได้มีการเรียนรู้และปรับตัวนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการดำเนินงานจะทำให้ประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินงานเพิ่มขึ้น

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ที่เน้นเสริมสร้างศักยภาพชุมชนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยการสนับสนุนการให้ความรู้ในการบริหารจัดการทางการเงินแก่ชุมชน การปรับองค์การการเงินของชุมชนให้ทำหน้าที่เป็นสถาบันการเงินในระดับหมู่บ้านตำบล ที่ให้การให้กู้ยืมและการออม และจัดตั้งโครงข่ายการเงินฐานรากโดยมีธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เป็นแม่ข่าย พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ และมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ในชุมชนเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างการจัดการความรู้ในชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ดังนั้นสถาบันการเงินชุมชนจึงเป็นองค์การการเงินชุมชนจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการทางการเงินที่สามารถตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนในชุมชน ซึ่งขาดโอกาสในการเข้าถึงและใช้บริการทางการเงินของสถาบันการเงินทั่วไปตามวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ มาตรฐาน และรูปแบบซึ่งทางคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดไว้โดยมีแนวความคิดจากเงินทุนที่ได้จากสมาชิก ได้แก่ เงินรับฝาก เงินหุ้น หรือเงินสนับสนุนจากภาครัฐ รวมไปถึงเงินกู้ยืมจากแหล่งอื่น นำมารวมกันตั้งสถาบันการเงินชุมชนแล้วบริหารจัดการเงินทุนเหล่านั้นให้เกิดผลกำไร

นำผลกำไรที่ได้มาพัฒนาสถาบันการเงิน จัดสรรสวัสดิการให้แก่ชุมชน และแบ่งปันผลประโยชน์ (สุวิทย์ คุณกิตติ, 2548)

สถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 เป็นอีกองค์กรการเงินชุมชนหนึ่งที่มีจุดเริ่มต้นจากคนในชุมชนมีความเห็นร่วมกันในการจัดตั้งกลุ่ม โดยมีความเห็นร่วมกันในการพัฒนาหมู่บ้านของตนเอง ให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วม ตระหนักถึงความสามัคคี มีการช่วยเหลือกันและกัน และสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการพึ่งพาตนเอง มีการออมเงิน ซึ่งประชาชนในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อยและมีรายได้ไม่แน่นอน ได้มีโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงินในระบบได้อย่างสะดวก จากผลการดำเนินการประจำปี 2559 ของสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 พบว่า ประชาชนเข้าเป็นสมาชิก จำนวน 282 คน มีเงินทุนหมุนเวียนในสถาบันการเงินชุมชน 4,426,204 บาท และข้อมูลถึง ณ วันที่ 22 เมษายน 2563 มีจำนวนสมาชิก 391 คน และมีเงินทุนหมุนเวียนในสถาบันการเงินชุมชน 6,393,932.11 บาท จากประชาชนในหมู่บ้านคลองทรายในทั้งหมด 560 คน (153 ครัวเรือน) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในระยะเวลากว่า 3 ปี สถาบันการเงินชุมชน มีสมาชิกเพิ่ม 109 คน คิดเป็นร้อยละ 38.65 และมีเงินทุนหมุนเวียนในสถาบันการเงินชุมชน เพิ่มขึ้น 1,967,728.11 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.46 จากข้อมูลดังกล่าว จะเห็นความก้าวหน้าของสถาบันการเงินชุมชน ที่มีเงินกองทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนและกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพและรายได้ได้อย่างทั่วถึงและนำผลกำไรมาจัดเป็นสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับชุมชน รวมถึงเป็นการรักษาทุนของชุมชนไว้ในชุมชน เพื่อให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการโดยชุมชนเพื่อชุมชน ในการแก้ไขปัญหาทางการเงินได้อย่างทันที่ การดำเนินงานสถาบันการเงินชุมชนแห่งนี้ ได้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ โปรแกรมบัญชีสถาบันการเงินชุมชนของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สนับสนุนในการจัดการข้อมูล เช่น เครื่องพิมพ์เอกสาร เครื่องพิมพ์สแกนเนอร์ แสแกนเนอร์ เป็นต้น เพื่อให้การทำงานถูกต้องและรวดเร็วขึ้น แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ประกอบกับบุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้และทักษะในการใช้เครื่องและโปรแกรมต่าง ๆ รวมถึงพฤติกรรมความเคยชินในการใช้ระบบการทำงานด้วยมือมากกว่าการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ทำให้เกิดความช้าชอนในการปฏิบัติงาน และที่สำคัญวิทยาลัยชุมชนยะลา ยังเป็นสถาบันการศึกษาที่เป็นเครือข่ายและเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง แนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 เพื่อให้สถาบันการเงินชุมชนดังกล่าว สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้มีรูปแบบการดำเนินงานที่มี

มาตรฐาน และสามารถจะเชื่อมโยงกับระบบการเงินของประเทศได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐบาลให้ความสำคัญในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชนให้มีระบบการบริหารจัดการที่ดี ระบบการเงินที่ดี และช่วยลดปัญหาการฉ้อโกง หรือทุจริตได้ โดยหากดำเนินการสำเร็จจะสามารถช่วยเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการทำงาน สามารถบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นการช่วยเพิ่มความมั่นคงให้กับสถาบันการเงินชุมชน และจะส่งผลต่อระบบฐานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจทางด้านการเงินที่มีคุณภาพ และยั่งยืน อันจะส่งผลต่อการพัฒนากลุ่มเศรษฐกิจชุมชน ช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการเงินจากการเข้าถึงบริการทางการเงินในระบบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 บ้านคลองทรายใน ตำบลลุมพินี อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้ในพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 ตำบลลุมพินี อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

การทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดสถาบันการเงินชุมชนของสุวิทย์ คุณกิตติ (2548) คือสถาบันการเงินของชุมชนที่จัดตั้งขึ้นโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้บริการทางการเงินที่สามารถตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนในชุมชน ซึ่งขาดโอกาสในการเข้าถึง และใช้บริการทางการเงินของสถาบันการเงินทั่วไป ตามวัตถุประสงค์หลักเกณฑ์ มาตรฐาน และรูปแบบ ซึ่งทางคณะกรรมการหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดไว้โดยมีแนวความคิดจากเงินทุนที่ได้จากสมาชิก ได้แก่ เงินรับฝาก เงินหุ้น หรือเงินสนับสนุนจากภาครัฐ รวมไปถึงเงินกู้ยืมจากแหล่งอื่นนำเงินมารวมกันตั้งสถาบันการเงินชุมชนแล้วบริหารจัดการเงินทุนเหล่านั้นให้เกิดผลกำไร นำผลกำไรที่ได้มาพัฒนาสถาบันการเงิน จัดสรรสวัสดิการให้แก่ชุมชน และแบ่งปันผลประโยชน์คืนให้แก่สมาชิก

ในขณะที่แนวคิดเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ เทคโนโลยีทุกประเภทที่นำมาประยุกต์ใช้โดยอัตโนมัติเพื่อการรวบรวม การจัดเก็บ ประมวลผล และการถ่ายทอดสารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่อาศัยเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ทั้งด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และเน้นความสำคัญที่มนุษย์ในฐานะของผู้ใช้งาน ผู้สร้าง ผู้ควบคุม และผู้แสวงหาประโยชน์จากเทคโนโลยี (Zorkoezy, 1984; Lucas, 1997)

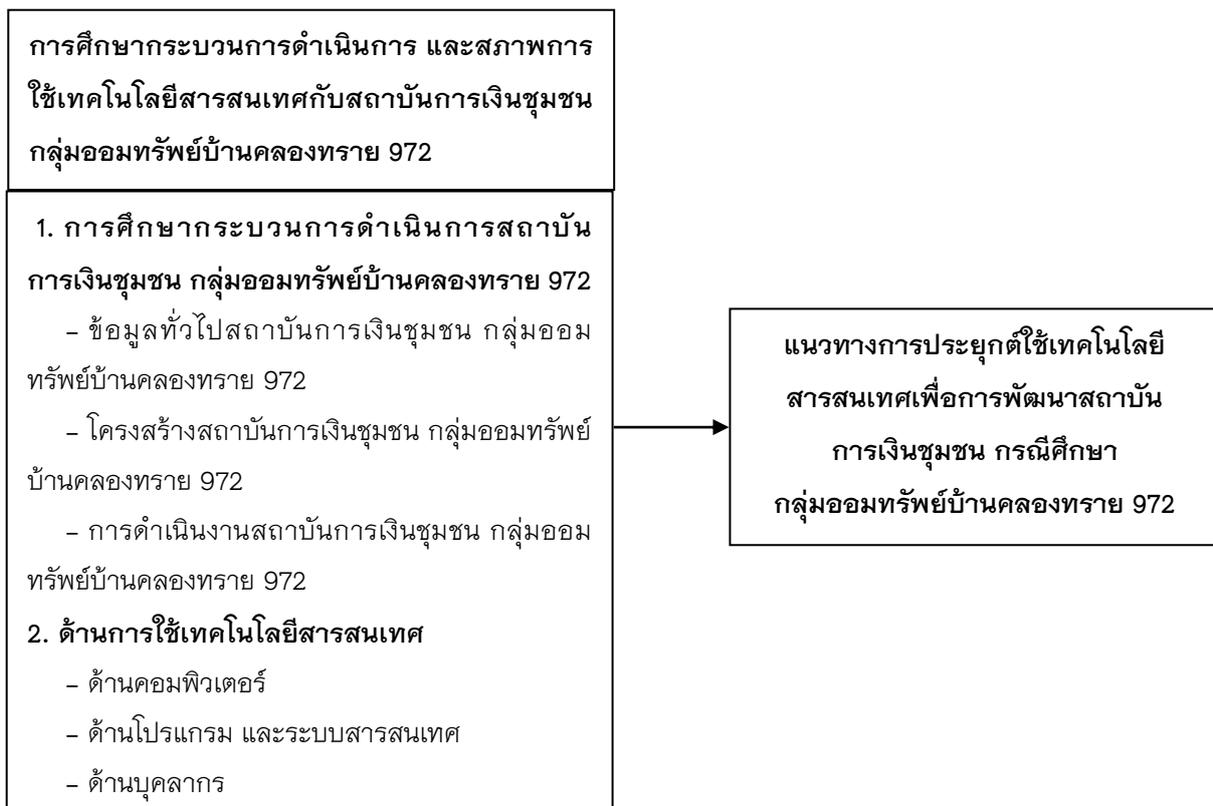
จากงานวิจัยของวิมล เขี่ยมปลัด (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ระบบงานสถาบันการเงินชุมชน” พบว่า สถาบันการเงินชุมชนมีนโยบายการให้บริการที่แตกต่างกัน ในด้านการให้บริการทางการเงิน

และสถาบันการเงินชุมชนยังมีปัญหาเรื่องการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากรขาดการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ ซึ่งควรมีการกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสุพัตรา วงเย็น (2563) ได้ศึกษารายงานเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีที่ใช้สำหรับประมวลผลข้อมูลทางบัญชี กรณีศึกษาเจ้าหน้าที่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พบว่าเจ้าหน้าที่ที่มีการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ทั้งในด้านความง่ายต่อการใช้งาน และด้านการรับรู้ประโยชน์

ทั้งนี้จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 บ้านคลองทรายใน ตำบลลุยป่า อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา โดยมีกรอบแนวคิด ดังภาพประกอบที่ 1 เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารจัดการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมต่อการบริหารงานของสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 จำนวน 16 คน และสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 จำนวน 391 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน จำนวน 16 คน และสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 ที่ จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.57 ของกลุ่มสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary data) โดยผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972
2. ข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary data) โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม จากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน และสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการเงินชุมชน แนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน และสภาพปัญหาและอุปสรรคของสถาบันการเงินชุมชน ผู้วิจัยได้สร้างและทดสอบเครื่องมือโดยการนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) โดยมีค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป

2.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview form) เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน แบบสัมภาษณ์ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการคือ เพื่อศึกษากระบวนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 และแนวทางในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้ในพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน

2.3 สนทนากลุ่ม (Focus group discussion) โดยผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนกลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 และสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน เมื่อผ่าน

กระบวนการโดยการรวบรวมแบบสอบถาม และวิเคราะห์ค่า IOC เรียบร้อยแล้ว คัดเลือกเฉพาะคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.6 ขึ้นไป นำมาสรุปประเด็นจากสภาพปัญหาในด้านการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 และนำข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินชุมชน และการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นแนวทางในการประยุกต์

วิธีการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลในช่วงเดือนพฤศจิกายน ปี 2563 - เดือนตุลาคม ปี 2564 โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลทางทฤษฎีแนวความคิดจากผลงานวิจัย โดยรวบรวมเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย โดยศึกษาจากเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972

ขั้นที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดำเนินงานเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนกลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 ส่วนที่ 2 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 ที่ใช้บริการของสถาบันการเงินชุมชน

ขั้นที่ 3 การสนทนากลุ่ม การศึกษาขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยกำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม โดยมีประเด็นหลักคือ การหาแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน โดยดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนกลุ่ม จำนวน 16 คน และ สมาชิกสถาบันการเงินชุมชน 5 กลุ่ม จำนวนรวม 125 คน

และผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยวิธีหาค่าความถี่และร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจด้านต่าง ๆ โดยใช้สถิติ พรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรต่าง ๆ และวิเคราะห์เชิงคุณภาพ คือ สนทนากลุ่ม นำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis) และสรุปเนื้อหา

ผลการวิจัย

1. กระบวนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 ผลการวิจัยปรากฏดังต่อไปนี้

ด้านที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนกลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972

คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน มีจำนวน 16 คน โดยแบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 2 คน เพศหญิง จำนวน 14 คน โดยมีอายุเฉลี่ย 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 43.80 มีอาชีพที่เป็นรายได้หลัก คือ ทำสวน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการในสถาบันการเงินชุมชน เป็นเวลา 5 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 93.80 โดยกลุ่มตัวอย่างจำแนกตำแหน่งประธาน รองประธาน ประชาสัมพันธ์ เหนรัญญิก กรรมการฝ่ายส่งเสริมและพัฒนา กรรมการฝ่ายสินเชื่อ และกรรมการฝ่ายการเงินและบัญชี สถาบันการเงินใช้ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 87.50 และผ่านตัวแทนของสถาบันชุมชนที่มาร่วมประชุมประจำหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 87.50

สมาชิกสถาบันการเงินชุมชนกลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972

สมาชิกสถาบันการเงินชุมชน จำนวน 100 คน โดยแบ่งเป็นเพศชาย จำนวน 17 คน เพศหญิง จำนวน 83 คน โดยมีอายุเฉลี่ย 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 38.00 มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 58.90 มีอาชีพที่เป็นรายได้หลัก คือ ทำสวน คิดเป็นร้อยละ 47.00 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.00 ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการเป็นสมาชิก 3 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 77.00 ระยะทางจากที่พักอาศัยของสมาชิกถึงสถาบันการเงินชุมชนน้อยกว่า 1 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 51.00 ส่วนใหญ่ใช้บริการออมทรัพย์ (ฝาก-ถอน) คิดเป็นร้อยละ 92.00 และใช้บริการกู้ยืมเงิน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ความถี่ในการใช้บริการสถาบันการเงินชุมชน 1-5 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 94.00 สมาชิกได้รับข่าวการประชาสัมพันธ์ผ่านตัวแทนของสถาบันชุมชนที่มาร่วมประชุมประจำหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 74.00

ด้านที่ 2 ข้อมูลการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972

จากผลการวิจัยพบว่า กระบวนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการเงินชุมชนมีการนำเอาเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อื่น ๆ มาใช้ในการดำเนินงานโดยส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล คิดเป็นร้อยละ 81.3 และมีอุปกรณ์สนับสนุนในการจัดการ

ข้อมูล ได้แก่ เครื่องพิมพ์สหมุดเงินฝาก เครื่องสแกน เป็นต้น แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ประกอบกับบุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้และทักษะในการใช้เครื่องและโปรแกรมต่าง ๆ ในส่วนระบบบัญชีที่ใช้ส่วนใหญ่ใช้ระบบบัญชีสถาบันการเงินชุมชน ซึ่งพัฒนาโดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการใช้งานโดยที่คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน การใช้งานระบบบัญชีสถาบันการเงินชุมชนของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 87.50 แต่มีบางส่วนที่จัดทำด้วยสมุดบัญชีของสถาบันด้วยมือมากกว่าการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน สถาบันการเงินชุมชนมีอินเทอร์เน็ตใช้งานมีการใช้แอปพลิเคชันในการประชาสัมพันธ์ แต่ไม่มีเว็บไซต์ทำให้มีผลต่อการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่อสมาชิกและบุคคลทั่วไป

2. แนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้ในพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972

2.1 แนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชนของคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนโดยภาพรวมคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนมีระดับการใช้งานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 ($\bar{x} = 3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนมีการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก คือ ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการของระบบบัญชีของ ธ.ก.ส. ($\bar{x} = 3.88$) ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ($\bar{x} = 3.60$). และมีระดับการใช้งานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านอุปสรรค ($\bar{x} = 3.19$) ด้านกระบวนการนำระบบบัญชีสถาบันการเงินชุมชนไปใช้งาน ($\bar{x} = 3.17$) ด้านความรู้ ความสามารถของผู้ใช้บริการระบบบัญชีสถาบันการเงินชุมชน ธ.ก.ส. ($\bar{x} = 3.15$) ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน

แนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ด้านความรู้ ความสามารถของผู้ใช้บริการระบบบัญชีสถาบันการเงินชุมชน ธ.ก.ส.	3.15	0.67	ปานกลาง
ด้านกระบวนการนำระบบบัญชีสถาบันการเงินชุมชนไปใช้งาน	3.17	0.58	ปานกลาง

ตารางที่ 1 แนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน (ต่อ)

แนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการของระบบบัญชีของ ธ.ก.ส.	3.88	0.64	มาก
ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	3.60	0.71	มาก
ด้านอุปสรรค	3.19	0.30	ปานกลาง
รวม	3.39	0.58	ปานกลาง

2.2 ความพึงพอใจต่อการใช้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 ของสมาชิกสถาบันการเงินชุมชน โดยภาพรวมสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนมีระดับความพึงพอใจต่อการใช้บริการในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ($\bar{x} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการใช้บริการอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความเชื่อมั่นในการรับบริการ ($\bar{x} = 4.20$) ด้านการยอมรับเทคโนโลยีการรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการเงินชุมชน ($\bar{x} = 3.97$) ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ($\bar{x} = 3.93$) และด้านการให้บริการ และการติดต่อ/สอบถาม ($\bar{x} = 3.60$) ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจต่อการใช้บริการและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972

ความพึงพอใจต่อการใช้บริการและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ด้านความเชื่อมั่นในการรับบริการ	4.20	0.63	มาก
การยอมรับเทคโนโลยี การรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการเงินชุมชน	3.97	0.68	มาก
ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	3.93	0.72	มาก
ด้านการให้บริการ และการติดต่อ/สอบถาม	3.60	0.71	มาก
รวม	3.92	0.68	มาก

การศึกษาชั้นตอนนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา และสรุปเนื้อหาที่ได้รับจากการสนทนากลุ่ม นำมาวิเคราะห์และสรุปเนื้อหาตามกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยจากการสนทนากลุ่ม พบว่า สถาบันการเงินชุมชน มีการใช้โปรแกรมบัญชี สถาบันการเงินชุมชนของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร รวมทั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ดังนั้นเพื่อให้สถาบันการเงินชุมชนสามารถนำมาใช้ในการดำเนินงาน จะทำให้ประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินงานเพิ่มขึ้น จึงร่วมกันพัฒนาแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถาบันการเงินชุมชน โดยสรุปทั้ง 3 ด้าน คือ

1) ด้านทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศของคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชน จัดฝึกอบรมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การซ่อมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ระบบบัญชีสถาบันการเงินชุมชน และการดูแลระบบเครือข่ายเบื้องต้น เป็นต้น

2) ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรพัฒนาเว็บไซต์เพื่อใช้ในการแจ้งข้อมูลข่าวสาร ให้กับสมาชิกหรือประชาสัมพันธ์อื่น ๆ โดยสถาบันต้องมีการพัฒนาให้ทันสมัย และเลือกใช้ระบบที่ใช้ต้นทุนไม่มาก และใช้งานง่าย เช่น เฟสบุคเพจ การทำแชทอัตโนมัติ (Line bot) หรือสื่อสังคมออนไลน์ที่ทันสมัย และพัฒนาระบบสารสนเทศในการติดตามหนี้ แจ้งยอดคงเหลือ เป็นต้น

3) ด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ควรจัดซื้อคอมพิวเตอร์ และมีอุปกรณ์สนับสนุนในการจัดการข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้มีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ สแกนเนอร์ และจัดทำแผนการซ่อมและบำรุงรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์

อภิปรายผลการวิจัย

แนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์ บ้านคลองทราย 972

1. ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเงินชุมชน ได้แก่ คอมพิวเตอร์ และมีอุปกรณ์สนับสนุนในการจัดการข้อมูล ได้แก่ เครื่องพิมพ์ สมุดเงินฝาก เครื่องสแกน เป็นต้น แต่ยังพบปัญหาและอุปสรรคในด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ยังไม่เพียงพอต่อการใช้งานทำให้ต้องมีการจัดทำด้วยสมุดบัญชีของสถาบันแทน เพราะว่าการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่เพียงพอต่อความต้องการในการใช้งานของสถาบันการเงินชุมชน เนื่องจากต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูง อีกทั้งระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ซึ่งมีการปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของครรชิต มาลัยวงศ์ (2539) เรื่องทิศทางของสารสนเทศศึกษาของไทย พบว่า การจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ พัฒนา และบำรุงรักษาด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์มีไม่เพียงพอ เนื่องจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย อีกทั้งส่งผลให้ระบบการทำงานก็มีการเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพัตรา วังเย็น (2563) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีที่ใช้สำหรับประมวลผลข้อมูลทางบัญชี กรณีศึกษา เจ้าหน้าที่สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พบว่า การยอมรับเทคโนโลยีด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากเจ้าหน้าที่และพนักงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีว่ามีความสะดวกสามารถช่วยให้มีเวลาเพิ่มขึ้นเพื่อไปปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ

2. ผลการวิจัยแนวทางในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้ในพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 พบว่า บุคลากรของสถาบันการเงินชุมชน ยังขาดทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการบริหารจัดการองค์กรต่าง ๆ ทำให้การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารการเงิน การบัญชี และงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว ซึ่งบุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ ทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีอุปสรรค เช่น เกิดความล่าช้า และเกิดความผิดพลาด เนื่องจากบุคลากรไม่สามารถใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบบัญชี และซอฟต์แวร์ที่จำเป็นในการทำงานได้ ทำให้บุคลากรใช้ระบบการทำงานด้วยมือ ซึ่งใช้เวลาในการทำงานนาน และทำให้เกิดความล่าช้าข้อในการปฏิบัติงาน จากปัญหาดังกล่าว ทางสถาบันการเงินชุมชนจำเป็นต้องมีการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรของสถาบันการเงินชุมชน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิมล เอี่ยมปลัด (2551) เรื่อง ระบบงานสถาบันการเงินชุมชน พบว่า สถาบันการเงินชุมชนยังมีปัญหาเรื่องการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากรขาดการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ ซึ่งควรมีการกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างชัดเจน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ DeLone and McLean (2003) กล่าวคือ ด้านคุณภาพของการบริการ เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความสามารถในการให้บริการ หรือความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นสาเหตุให้ผู้ใช้บริการมีการรับรู้ถึงประโยชน์ที่เกิดจากการใช้งานอยู่ในระดับต่ำ เมื่อผู้ใช้บริการมีการรับรู้อยู่ในระดับต่ำ ทักษะในการใช้งานและความตั้งใจใช้งานจึงมีระดับต่ำตามไปด้วย นอกจากนี้ โปรแกรมการใช้งานในสถาบันการเงินชุมชน พัฒนาโดย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย โดยทางธนาคารเป็นผู้ฝึกอบรมการใช้งานระบบ แต่ก็มีข้อจำกัดในด้านการใช้งาน เช่น ความรู้ ความสามารถของ

เจ้าหน้าที่ดูแลระบบสถาบันการเงินชุมชน ในเรื่องเกี่ยวกับบัญชี และระบบสารสนเทศ เพราะส่วนใหญ่จะเป็นคนในชุมชนที่ขาดทักษะด้านการบัญชีและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ขาดความชำนาญและเกิดข้อผิดพลาดได้ง่าย และยังขาดการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ เฟสบุคเพจ หรือสื่อสังคมออนไลน์ที่ทันสมัย เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับสภาพ แสงสุโพธิ์ และสมคิด แก้วทิพย์ (2557) เรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนกรณีศึกษาสถาบันการเงินชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การพัฒนาแนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชนโดยสรุปได้ 3 ประเด็น คือ 1) ด้านฮาร์ดแวร์ ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานและมีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน 2) ด้านซอฟต์แวร์ ต้องพัฒนาให้ทันสมัยตอบสนองต่อการใช้งานในทุกระดับ และ 3) ด้านบุคลากร ต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ อย่างต่อเนื่องและพร้อมต่อการปฏิบัติงาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 สามารถสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 คณะกรรมการในสถาบันการเงินชุมชน ยังขาดบุคลากรที่มีทักษะความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งในส่วนการบริหารและการปฏิบัติงาน ทำให้การใช้งานระบบสารสนเทศที่มีอยู่ยังไม่สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. คณะกรรมการในสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 มีคอมพิวเตอร์ที่มีไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ทำให้ต้องมีการจัดทำด้วยสมุดบัญชีของสถาบันแทน
3. คณะกรรมการในสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972 ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ด้วยเว็บไซต์ เพื่อใช้ในการแจ้งข่าวสารและกิจกรรมให้กับสมาชิกสถาบันการเงิน
4. คณะกรรมการในสถาบันการเงินชุมชน ควรมีจัดการอบรมให้มีความรู้ ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่บุคลากร เช่น การซ่อมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 สถาบันการเงินชุมชนควรจัดฝึกอบรมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อาทิเช่น การซ่อมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น ระบบบัญชีสถาบันการเงินชุมชน และการดูแลระบบเครือข่ายเบื้องต้น เป็นต้น

1.2 สถาบันการเงินชุมชนควรมีการจัดซื้อคอมพิวเตอร์ และมีอุปกรณ์สนับสนุนในการจัดการข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้มีจำนวนเพียงพอต่อการใช้งาน

1.3 สถาบันควรจัดทำระบบสารสนเทศในการติดตามหนี้ แจ้งยอดคงเหลือ หรือประชาสัมพันธ์อื่น ๆ โดยสถาบันต้องมีการพัฒนาให้ทันสมัย และควรเลือกใช้ระบบที่ใช้ต้นทุนไม่มาก และใช้งานง่าย การจัดทำเว็บไซต์สถาบันการเงิน และการทำแชทอัตโนมัติ (Line bot) เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชนก่อนและหลังการฝึกอบรม

2.2 ควรศึกษาและพัฒนากลุ่มออมทรัพย์อื่น ๆ เพื่อให้มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเช่นเดียวกับสถาบันการเงินชุมชน กลุ่มออมทรัพย์บ้านคลองทราย 972

รายการอ้างอิง

- กองบริหารงานวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา. (2559). *พิมพ์เขียว Thailand 4.0 โมเดลขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่นคงมั่งคั่งและยั่งยืน*. กรุงเทพฯ.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2539). *ฐานปัญญาไทยในโลกสากล*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน กระทรวงศึกษาธิการ และศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. (2548). *การจัดการสารสนเทศเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- วิมล เอี่ยมปลัด. (2551). *ระบบงานสถาบันการเงินชุมชน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต)* มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- สถาพร แสงสุโพธิ์ และสมคิด แก้วทิพย์. (2557). *การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนกรณีศึกษาสถาบันการเงินชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ (รายงานผลการวิจัย)*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)*. สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dlink.php?nid=6422
- สุพัตรา วัจเย็น. (2563). *ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับเทคโนโลยี ที่ใช้สำหรับประมวลผลข้อมูลทางบัญชี กรณีศึกษาเจ้าหน้าที่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, กรุงเทพฯ.
- สุวิทย์ คุณกิติ. (2548). *หลักการพัฒนากองทุนเป็นสถาบันทางการเงิน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ.
- DeLone, W. H., & McLean, E. R. (2003). The DeLone and McLean model of information systems success: A ten-year update. *Journal of Management Information Systems*, 19(4), 9–30.
- Lucas, C.H. (1997). *Information Technology for Management*. New York: McGraw–Hill.
- Zorkoezy, P. (1984). *Information Technology: An Introduction*. New York: Van Nostrand Reinhold.